

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПАРВОЗЛАР ХАВФСИЗЛИГИНИ
НАЗОРАТ ҚИЛИШ ДАВЛАТ ИНСПЕКЦИЯСИ БОШЛИГИНИНГ
БУЙРУҒИ

213 Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудида фуқаро
ва экспериментал авиациясининг парвоз қилиш
авиация қоидаларига (ЎзР АҚ-91) қўшимчалар киритиш
тўғрисида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил
12 апрелда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1723-5*

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 20 февралдаги 50-сон «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида лазерли нур тарқатгичларни ишлатишни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 8-сон, 105-модда) 3-бандига мувофиқ **буюраман:**

1. Ўзбекистон Республикаси Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекцияси бошлигининг 2007 йил 12 сентябрдаги 141-сон буйруғи билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудида фуқаро ва экспериментал авиациясининг парвоз қилиш авиация қоидаларига (ЎзР АҚ-91) (рўйхат рақами 1723, 2007 йил 29 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 41-42-сон, 420-модда) иловага мувофиқ қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур буйруқ расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Бошлиқ

Т. ЎЛЖАЕВ

Тошкент ш.,
2013 йил 25 март,
19н-сон

Ўзбекистон Республикаси
Парвозлар хавфсизлигини назорат қилиш
давлат инспекцияси бошлигининг 2013 йил
25 мартдаги 19н-сон буйруғига
ИЛОВА

**Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудида фуқаро ва
экспериментал авиациясининг парвоз қилиш авиация
қоидаларига (ЎзР АҚ-91) киритилаётган қўшимчалар**

1. Қуйидаги мазмундаги 996¹-банд билан тўлдирилсин:

«996¹. Учувчилар экипажи аъзоси лазерли кўрсаткичлардан келиб чиқиши тахмин қилинган ярқираган нур билан нурланган тақдирда тегишли

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й.

авиакомпания томонидан белгиланган кўрсатмаларни бажаради. Мазкур кўрсатмаларда камида қуйидагилар бўлиши керак:

ХКни бошқаришни бошқа учувчига топшириш;

автопилот ёқилмаган бўлса, уни ёқиш;

лазерли кўрсаткич нури учувчилар кабинасига тушмаслиги учун имконият доирасида ХКнинг парвоз йўналишини ўзгартириш;

учувчиларнинг кабинасидаги ички ёруғлик манбаини ёқиш.

Учувчилар экипажи ХКнинг лазерли кўрсаткичдан нурланган жойи ва вақти тўғрисида мазкур ҳудудни бошқараётган ХҚБ диспетчерига хабар беради. ХК қўнгандан кейин ХК командири ушбу Қоидаларнинг 22-иловасига мувофиқ лазерли кўрсаткичдан нурланиш ходисалари тахмини тўғрисидаги ҳисоботни тўлдиради ва лазерли кўрсаткич билан нурлантирилган ХК ва учувчилар экипажи аъзоларининг аҳволи тўғрисида тегишли авиакомпаниянинг учиш хизмати раҳбарига ва парвозлар хавфсизлиги инспекциясига хабар қилади.»

2. Мазкур қўшимчаларнинг иловасига мувофиқ мазмундаги 22-илова билан тўлдирилсин.

3. Мазкур қўшимчалар Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Гидрометеорология хизмати Маркази ва «Ўзбекистон ҳаво йўллари» Миллий авиакомпанияси билан келишилган.

Мудофаа вазири

К. БЕРДИЕВ

2013 йил 25 март

*Вазирлар Маҳкамаси
ҳузуридаги Гидрометеорология
хизмати Маркази Бош директори*

В. ЧУБ

2013 йил 25 март

*«Ўзбекистон ҳаво йўллари»
Миллий авиакомпанияси
Бош директори*

В. ТЯН

2013 йил 25 март

Ўзбекистон Республикаси
самовий ҳудудида фуқаро ва
экспериментал авиациясининг парвоз
қилиш авиация қоидаларига (ЎзР АҚ-91)
киритилаётган қўшимчаларга
ИЛОВА

«Ўзбекистон Республикаси самовий
ҳудудида фуқаро ва экспериментал
авиациясининг парвоз қилиш авиация
қоидаларига (ЎзР АҚ-91)
22-ИЛОВА

**Лазерли кўрсаткичдан нурланиш ҳодисалари
тахмини тўғрисидаги
ҲИСОБОТ**

Ф.И.О.(тўлиқ) _____ ёши _____
Лавозими (ХКК, 2 учувчи, диспетчер ва х. к.) _____
телефон рақами _____
Ҳодиса вақтида фойдаланилган кўриш қобилиятини тиклаш воситаси (кўзой-
нак, кўриш линзалари) _____
ХКнинг тури _____
Қатнов рақами, ХКнинг рўйхат рақами _____
Ҳодиса рўй берган
вақти ва қуни (UTC) _____
Ташқи таъсир этувчи омиллар:
Об-ҳаво шароити _____
СМУ/ПМУ _____
Ташқи ёруғлик даражаси (кеча, кундуз, қуёш, тонготар, ғира-шира пайт,
юлдузли осмон, ой нурлари ва х. к.) _____
Ҳодиса жойи:
(аэродром/шаҳар/аэронавигация воситалари) ҳудуди _____
Учиш йўналиши _____
Маневрнинг тури (баландликка
кўтарилиши ёки қўнишга кириши) _____
Йўналиши / агар ХК қайрилса, йўналишнинг тахминан аҳамияти _____
Баландлиги (ернинг устки қисмидаги) _____
Нурланишнинг йўналиши:
Кўзга тушиши, ёруғлик олдинданми ёки ёниданми келдими? _____
Ёруғликнинг тавсифи:
Ранги _____
Нурланишнинг хусусияти
(тўхтовсиз/липиллаши/импульслари) _____
Ёруғлик манбаи (мустаҳкам ёки ҳаракатчан) _____

Сизнинг тахминингизча, нур ХКни парвозда қасддан кузатганми? _____

Нурнинг нисбатан кучи (чироқ-чакнаш, прожектор, қуёш ёруғлиги) _____

Нурланишнинг давомийлиги (сонияларда) _____

Ходиса рўй бергунча нур кўринганми? _____

Нурланиш манбаси рўй берган жой (ХКнинг географик жойига нисбатан) _____

Экипаж кабинасига тушган нур ойнаси:

чап/олдинги чап/марказий/олдинги ўнг/ўнг/бошқа _____

Нурланиш таъсири:

Кўрганингизни ёритинг*/рухий/жисмоний нурланиш оқибатлари _____

Кўзга тушган ёруғлик ҳаракати оқибатининг давомийлиги (сониялар/дақиқалар/ /соатлар/кунлар) _____

Нурланиш оқибатида ХКнинг парвози пайтида бажарилган ишлар _____

Имзо _____ Сана _____

* Кўз нурланиши оқибатидаги оддий мисоллар

Қолган тасвирлар. Ярқираган ёруғликнинг кўзга таъсиридан сўнг кўриш майдонида қолган тасвир.

Қора доғлар. Вақтинча ёки узоқ давом этадиган кўриш қисмидаги йўқотишнинг ўзлаштирилиши.

Қисқа муддатларда кўрмай қолиш. Кўриш қобилиятининг маълум муддатга йўқолиши (қисқа ёки давомий вақтларда), кўзга ялт этиб тушган ёруғликдан ҳамда ёруғлик дархол олинганидан содир бўлади.

Кўрмай қолишлик. Кўришни қабул қилиш вақтинча бузилиши, ялт этиб тушган чироқ оқибатида (масалан, қарама-қарши йўналишдаги автомобилнинг узоққа ёқиладиган чироғи каби) кузатилади. Маълум муддатларда кўрмай қолишлик кўришнинг биологик хусусиятига эга эмас ҳамда кузатувчининг кўз олдида ялт этиб тушган чироқдангина содир бўлади.»